



**EUROPOS SAJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2010 m. birželio 23 d. (28.06)
(OR. en)**

**Tarpinstitucinė byla:
2010/0817 (COD)**

**9288/10
ADD 3**

**COPEN 117
EUROJUST 49
EJN 13
PARLNAT 13
CODEC 384**

PRANEŠIMAS

Dalykas: Belgijos Karalystės, Bulgarijos Respublikos, Estijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Austrijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Švedijos Karalystės iniciatyva dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose
– Pranešimas dėl finansinių aspektų

Delegacijoms pridedamas pranešimas dėl finansinių aspektų, susijusių su valstybių narių grupės iniciatyva dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose.

PRANEŠIMAS DĖL FINANSINIŲ ASPEKTŲ, SUSIJUSIŲ SU

pasiūlymu dėl

Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose

Tikimasi, kad siūloma direktyva nebus užkrauta papildoma našta Europos Sąjungos ar valstybių narių, nacionalinių vyriausybių ar regioninės arba vietos valdžios institucijų biudžetui.

Iš tiesų, pasiūlyme nenumatyta nieko, kas reikštų, jog reikia sukurti naują finansavimo mechanizmą ar patvirtinti priemones, dėl kurių padidėtų esamos išlaidos šioje srityje.

Pagal dabartinę teisės sistemą įrodymai kitose valstybėse narėse renkami pasitelkiant dvi skirtingas sistemas: vieną – dėl savitarpio teisinės pagalbos, kitą – dėl abipusio pripažinimo; Pamatinis sprendimas dėl Europos įrodymų orderio, kai jis bus pradėtas taikyti (2011 m. sausio mėn.), dar labiau sustiprins šių abiejų sistemų galiojimą vienu metu. Kuri sistema taikoma, priklauso nuo įrodymų rūšies ir nuo to, ką pasirenka išduodančioji / prašančioji valstybė.

Tačiau sistemos viena nuo kitos skiriasi; atkreiptinas dėmesys į tai, kad abipusio pripažinimo sistema dėl kai kurių savo ypatumų gali būti neabejotinai naudinga valstybėms narėms išlaidų prasme.

Perėjus prie vienos bendros abipusio pripažinimo sistemos bus supaprastinta įrodymų rinkimo procedūra ir paspartintas baudžiamasis procesas iš esmės dėl šių veiksmų:

- **Procedūros supaprastinimas pradėjus naudoti standartinę formą**

Naujojo pasiūlyme priede pateikiamas pažymėjimas (standartinė forma), kuri bus išverstas į visų valstybių narių kalbas. Dokumentuose dėl savitarpio teisinės pagalbos tokia standartinė forma nenustatyta, todėl kiekviena prašančioji institucija, pateikdama prašymą įrodymams kitoje valstybėje narėje rinkti, naudoja savo formas. Naudodamosi standartine forma laiko sutaupys visos kompetentingos institucijos – ir išduodančiosios institucijos (viena bendra patogi naudoti forma, kurią teisės specialistai jau yra išbandę ir patvirtinę kitose srityse, pavyzdžiui, EIO), ir vykdančiosios institucijos (prašymas bus lengvai suprantamas – šiuo metu taip nėra dėl to, kad valstybių narių, kartais netgi toje pačioje valstybėje narėje, naudojamos formos skiriasi).

- **Vertimo procedūrų supaprastinimas**

Nors prievolė išversti prašymą į vykdančiosios valstybės valstybinę kalbą arba į jos pasirinktą kalbą išlieka, standartinė forma jau yra išversta į visas valstybines kalbas. Todėl reikės išversti tik formoje pateiktas neilgas pastraipas, pavyzdžiui, tyrimo priemonės aprašymą, Europos tyrimo orderio išdavimo priežastis ar su galimais reikalavimais, pavyzdžiui, formalumais ir procedūromis, susijusią informaciją. Išlaidų srityje bus sutaupyta daug laiko ir pinigų – daugiausiai sutaupys išduodančioji valstybė, tačiau sutaupys ir vykdančioji valstybė (kartais vertimus sunku suprasti).

- **Procedūrų paspartinimas**

Dėl nustatytų terminų pagrįstai galima tikėtis, kad įrodymų rinkimo procedūros bus vykdomos sparčiau. Dabartinėje teisės sistemoje, kurią iš esmės sudaro savitarpio teisinės pagalbos srities dokumentai, tokie terminai nenustatyti. Todėl įrodymų rinkimo veiksmingumas ir spartumas visiškai priklauso nuo vykdančiosios valstybės geranoriškumo.

Atsižvelgiant į tai, kas paminėta pirmiau, atrodo, turėtų būti akivaizdu, kad dabartinę teisės sistemą pakeitus pasiūlymu valstybės narės galėtų daug sutaupyti. Vis dėlto, tinkamai įvertinti, kiek būtų sutaupyta, yra gana sunku.

Kaip ir visų ES pasiūlymų atžvilgiu, naujųjų priemonių įgyvendinimas turi savo kainą, o naujųjų taisyklių integravimui institucijos, kurioms jos skirtos, turi skirti laiko. Iš tiesų, įgyvendinus pasiūlymą dažnai prireikia šiek tiek laiko, per kurį turi būti prisitaikyta jį taikyti praktikoje. Toks laikas iš esmės yra susijęs su išlaidomis, kurių patirs valstybės narės. Tačiau integruojant šia iniciatyva numatytą naująją teisės sistemą, prisitaikymas nesukeltų problemų, nes teisės specialistai jau yra susipažinę su bendraisiais abipusio pripažinimo sistemos ypatumais ir jau naudoja standartines formas, pavyzdžiui, Europos arešto orderio atveju.

Dėl to, kad teisminis bendradarbiavimas gerokai pagerėtų, tikėtina, kad valstybės narės imtų tarpusavyje intensyviau bendradarbiauti, o dėl to galėtų padidėti kompetentingų institucijų, turinčių įvykdyti daugiau prašymų, sąnaudos. Tačiau šių papildomų sąnaudų finansines pasekmes atsvertų geresnio teismo persekiojimo baudžiamąja tvarka privalumai.

Iš tiesų, kaip jau buvo analizuojama išsamiaame pareiškime, teisės specialistams pasiūlytų priemonių pagerinimo rezultatas – efektyvesnė baudžiamojo teisingumo sistema. Sutaupytos priemonės ir laikas galėtų būti paskirstyti siekiant geriau patenkinti kitus teisminių institucijų ar policijos įstaigų poreikius. Aukštesnė gyvenimo kokybė, kuri priklauso nuo saugumo jausmo ir veiksmingo konkrečios valstybės gebėjimo kovoti su nusikalstamumu, taip pat turi teigiamą poveikį visuomenės vystymuisi, o todėl – ir valstybės biudžetui. Tačiau neabejotinai būtų sunku konkrečia suma įvertinti naudą, kurią toks pagerinimas atneštų.

Galiausiai, taikant šią iniciatyvą nereikės skirti jokių papildomų išlaidų iš Europos Sąjungos institucijų biudžeto ir nepadidės ūkinės veiklos vykdytojų ar visuomenės išlaidos, nes pagal iniciatyvą jokių praktinių veiksmų, kurių šie subjektai turėtų imtis ar kuriuos jie turėtų vykdyti, nenumatyta.